

ГО «Міжнародний інститут безперервної освіти»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ГО «Міжнародний інститут безперервної освіти»

проф. Наталія ТКАЧОВА

18 вересня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

«КРИЗОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Кількість слухачів:

на лекційних заняттях (в онлайн форматі) – до 500 осіб;

на практичних заняттях (в онлайн чи змішаному форматі) – до 30 осіб

Після проходження курсу слухачу буде видано сертифікат

Харків-2026

ВСТУП

1. Опис навчального курсу

1.1 Мета викладання навчального курсу – формування у слухачів системного розуміння психологічної кризи, закономірностей кризового реагування та принципів кризової психологічної допомоги, а також розвиток практичних навичок оцінювання стану клієнта, встановлення кризового контакту, психологічної стабілізації, визначення ресурсів і ризиків та проведення кризового консультування.

1.2. Основні завдання курсу:

1. Сформувати теоретичне розуміння поняття психологічної кризи, її видів, причин, етапів розвитку та особливостей кризового реагування.

2. Ознайомити з основними моделями та принципами кризового консультування і психологічної кризової інтервенції.

3. Сформувати навички первинної оцінки психологічного стану клієнта, визначення актуальних потреб, ресурсів і факторів ризику.

4. Навчити встановлювати професійний контакт із людиною, яка перебуває у кризовому стані, та підтримувати ефективну консультативну взаємодію в умовах високої емоційної напруги.

5. Сформувати практичні навички психологічної стабілізації при гострих стресових, тривожних, панічних та інших кризових реакціях.

6. Сформувати розуміння особливостей психологічної допомоги при травматичному досвіді, втраті, горюванні та інших значущих життєвих кризах.

7. Навчити визначати межі компетентності кризового консультанта та своєчасно залучати інших фахівців — психотерапевтів, психіатрів, лікарів, соціальних працівників та інших спеціалістів.

8. Розвинути навички формування подальшого плану психологічної допомоги та маршрутизації клієнта після завершення кризової інтервенції.

9. Забезпечити практичне відпрацювання навичок кризового консультування через аналіз випадків, рольові ігри, моделювання консультативних ситуацій та супервізійне обговорення.

1.3. Цільова аудиторія:

- всі спеціальності працівників сфери охорони здоров'я;
- фахівці в сфері психології, психотерапії;
- фахівці з реабілітації, психологічної допомоги, психо-соціальної підтримки;
- науково-педагогічні та педагогічні працівники.

1.4. Навчальний курс «Кризове консультування» забезпечує набуття слухачами наступних компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, практичної психології, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; здатність надавати кваліфіковану психологічну допомогу фізичним особам, організаціям, різним групам населення.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, саногенно.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, здатність до оволодіння іноземною мовою.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання).

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема в наслідок війни).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту робот.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до консультативної роботи з поширеними проблемами психічного здоров'я та психосоціального благополуччя, створення сприятливого психологічного середовища.

1.5. Кількість кредитів: 3.

1.6. Загальна кількість годин: 90.

1.5. Характеристика навчального курсу
Лекції
18 год.
Практичні, семінарські заняття
18 год.
Самостійна робота
50 год.
Оцінювання
4 год.

1.7. Заплановані результати навчання:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань і забезпечувати оптимальні психолого-педагогічні умови розвитку.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПР11. Скласти та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР19. Визначати необхідність психологічного втручання та раціональне ставлення до процесу правопорушення та його учасників.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Консультування як вид психологічної допомоги. Види консультування.

Тема 2. Поняття кризи та кризової ситуації.

Тема 3. Вік як причина життєвої кризи.

Тема 4. Кризове консультування. Особистість консультанта.

Тема 5. Моделі та фокуси кризового втручання.

Тема 6. Робота з гострими кризовими станами.

Тема 7. Травматичний досвід. ПТСР.

Тема 8. Робота с втратою та горюванням.

Тема 9. Сімейні кризи. Методи підтримки сім'ї.

	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Консультування як вид психологічної допомоги. Види консультування.	7	2		5
Тема 2. Поняття кризи та кризової ситуації	8	2		6
Тема 3. Вік як причина життєвої кризи	8	2		6
Тема 4. Кризове консультування. Особистість консультанта.	10	2	2	6
Тема 5. Моделі та фокуси кризового втручання.	10	2	2	6
Тема 6. Робота з гострими кризовими станами.	9	2	2	5
Тема 7. Травматичний досвід. ПТСР	14	2	6	6
Тема 8. Робота с втратою та горюванням.	11	2	4	5
Тема 9. Сімейні кризи. Методи підтримки сім'ї.	9	2	2	5
Разом	86	18	18	50
Контрольні заняття	4			
Усього	90			

3. Методи та форми навчання

Лекції, круглі столи, вебінари, мультимедійні презентації, виконання практичних завдань та вправ, інфографіка, робота з навчальною та науковою літературою, самостійна робота з використанням цифрових технологій та засобів, практикуми, тренінги, майстер-класи.

4. Методи контролю:

1) тестування (20 тестових завдань, має бути не менше 80 % правильних відповідей);

2) виконання кейсових завдань (2 кейси)

Розробник: доц. Сергій Красін